

bles i que s'han transformat en la doctrina de la intervenció estatista.

Aquesta doctrina ha sigut adoptada en els programes de molts partits polítics contemporanis, que creuen veure en ella la darrera paraula de la justícia social possible en els nostres dies.

Obra d'aquesta actitud són les lleis més o menys perfectes que s'han formulat en dife-

rents països sobre l'impost de la renda, la protecció legal del treballador, la assegurança obrera sostinguda pels fondos de l'Estat, els monopolis d'explotació exercits per aquest, etcètera.

I encara no s'acaba aquí la evolució i història de les doctrines econòmiques que formen el llevat de la situació actual.

FÈLIX MARC

d'un mil·lió d'homes: 515.000 de l'exèrcit regular, 245.000 de la milícia mòbil i 340.000 de la milícia territorial.

Amb aquestes forces es formaran, amb l'intervenció, quatre exèrcits, compost cada un d'ells de dos a quatre còssos d'exèrcit i una divisió de cavalleria.

Els còssos d'exèrcit varien en importància, podent-se compondre de dugues divisions regulars solament, o de dugues divisions regulars augmentades amb una divisió de milícia mòbil. En el primer cas es compondran de 25.000 homes, 104 canons i 18 ametralladores, i en el segon cas de 37.000, 134 canons i 24 ametralladores.

La infanteria italiana està dotada de fusells Mannlicher Carcano, de 6'5 milimetres, model 91. Una part de la milícia territorial té encara el fusell Vetterli-Vitali, model 70-87.

Els oficials estan armats d'espasa i pistoles automàtiques.

L'artilleria italiana ve reformant-se d'alguns temps ençà. Posseeix actualment pels volts de cent bateries de campanya amb canons Krupp S. F., de 75 milimetres, i altres bateries proveïdes de canons més vells.

També ha estat adoptat el canó Deport, de 75 milimetres, model 1911, i cent bateries d'aquestes peces han quedat acabades a fins de l'any passat, com igualment diverses bateries de morters Krupp i una gran quantitat de canons de siti i de fortalesa, de grossos calibres.

Les bateries de siti, normals, es componen de canons de 9, 12 i 15 milimetres i de morters de 15 i 21 milimetres.

El material de guerra adquirit en aquests nou mesos de guerra és nombrós.

Italia, bella Italia, la guardadora del geni de nostra raça llatina, salva't tu meteixa i ajuda a salvar-se tots els germans!

Els socialistes anglesos

El manifest que ha publicat el partit socialista anglès apareix firmat, entre altres, per G. Bells, Blatchford, Stewart, Headlam, Keighley i Snowden.

Al final de dit document es diu:

«L'espasa que Anglaterra ha desenvainat és una espasa de defensa i llibertat.

«La lluita que'ns ha sigut imposada no pot admetre cap compassió ni cap repòs fins que l'intent alemany d'hegemonia militar mundial no hagi sigut desfet, fins que'ls aliats hagin lograt indemnitzar els drets nacionals dels pobles fermament establerts i fins que'ls alemanys meteixos estiguin lliures de les ambicions de son govern despòtic i del Kaiser.

«La federació britànica i la gran república francesa s'aixequen com una gran barrera davant del poder militar i la llibertat de les petites nacions d'Europa.

«Si Rússia no comparteix amb nosaltres aquest punt de vista, és una resposta suficient que en aquest moment crític, en lloc de fer oposició, cooperi d'una manera esplèndida amb les democràcies modernes.

«Sols destruint el poder prussià els aliats podran fer front a altres enemics.

«El llaç que unia els tres emperadors està trencat, i la Polònia reneix.»

De l'enfonsament del «Lusitania»

The Daily Mail, de Londres, publica la estadística següent dels passatgers del «Lusitania»:

«Personal a bord, 2.150.

«Nombre de morts, 1.447.

«Supervivents, 763.»

La nacionalitat dels passatgers la especifica de la manera següent *The New-York Herald*:

Ècos de la gran guerra

Italia

Sembla que decididament Italia intervindrà en aquesta gran lluita—lluita d'epopeia—que sostenen el Dret i la Justícia contra'ls imperis centrals d'Europa.

El regne de Víctor Manuel ha passat per una profunda crisi abans no ha pogut determinar-se de la manera com ho farà. Ha tingut baralles internes entre'ls neutralistes per una part i els intervencionistes per altra. Aquells, amb Giolitti davant, defensaven el criteri de que la Italia podria assolir les seves reivindicacions sense els horrors d'una lluita, dada la disposició conciliadora de l'Àustria, empesa evidentment per l'Alemanya. La tesi dels interventistes, en canvi, i que ha motivat els preparatius militars duts a compliment per en Salandra, era que les concessions austriàques eren, en primer lloc, insuficients, i en segon lloc, mal garantides. I en això sens cap mena de dubte, tenien raó, car si els imperis centrals vencen no's capeix gaire la cessió a Italia de territoris que l'Àustria havia adjudicat vitals per a l'imperi, i si no vencen, no és l'Àustria la qui presidirà les rectificacions de fronteres.

Mes d'aquesta lluita entre un bando i l'altre n'ha sortit victoriós el que defensava el criteri de l'intervenció. Aixís havia de ser, puix, a la fi i al cap, els que formaven en aquest són precisament a Italia els homes d'una major solvència moral i política. L'intervencionisme, avui, avença en l'opinió italiana. Diaris catòlics com el *Corriere d'Italia*, revistes confessionals, el defensen ja. I segurament ha impresionat d'una manera profunda el patriotisme dels italians el fet revelat per la *Idea Nazionale*, i no desmentit, de que en Giolitti conegué abans que'l govern les proposicions den Macchio i en Bulow, de l'embaixador austriac i el príncep alemany. I la Italia, denunciada la Triple Aliança, militarment disposada, renuncia a reconèixer la anexió de Bèlgica a Alemanya, que era una de les clàusules del conveni proposat.

Aixís les coses, en Salandra, el president del concell, es cregué obligat a presentar la dimissió del ministeri al rei, per creure que no tenia tota la confiança del país. Sortosament per Italia i per tota la raça llatina, aquesta crisi greu, una de les més emocionants que registra l'història dels pobles, ha estat resolta per la continuació den Salandra al poder, al qual el rei no admeté la dimissió.

El poble italià ha acullit aquesta decisió amb delirant entusiasme. Manifestacions intervencionistes han recorregut els carrers. Tot fa creure que d'un moment a l'altre vindrà la guerra...

D'Annunzio, el genial poeta, el qui ha cantat les gestes de la raça llatina amb paraula de glòria, ha estat aquests darrers dies a Roma, contribuint amb sa presència i sa acció a l'enardiment patriòtic del poble italià. D'Annunzio pronuncià una discurs a Quarto—admirable

discurs—en l'acte commemoratiu dels *Mil*. La multitud desbordà en entusiasme, i darrera del poeta ha marxat a pas militar. Després a Roma es donà una vetllada—en el teatre Costantini—en honor den D'Annunzio. Davant la gentada congregada l'autor de la *Ciutat morta* pronuncià un magnífic discurs: «El 4 de maig—digué—Salandra denuncià la Triple Aliança. Romans: impediu que'ls diputats neutralistes entrin en la Cambra el dia 20, i preneu les armes per a salvar la patria.»

L'entusiasme corregué com un regueró de pólvora i es feu gran, immens quan D'Annunzio recità unes estrofes de la seva *Cançó dels Dardanels*.

Quina sort per aquest poble, fet tot ell d'art i poesia, d'esser guiat a la lluita reivindicadora pel més gran poeta de la llatinitat moderna!

Quina sort el poder esser encès de passió després de la lluita sorda i freda que han sostingut les diplomàcies!... Lluita interna de les que poden agotar les energies d'un poble, de les que poden enervar els sentiments patriòtics d'una nació...

Però Italia ha vetllat, ha deixat que'ls diplomàtics fessin les seves proposicions, i ni menys n'ha volgut tenir esment. Ha vist que aquesta era l'hora del Dret i de la Justícia i s'ha fet sorda als cants de sirena que li proposaven traïdoríes a la causa de la raça. I aixís ha sentit impassible com li oferien—segons els uns:

Primer: El Tirol habitat pels italians, es a dir, tota la província de Trento.

Segon: Els territoris banyats per l'Isonzo, amb la ciutat de Gradisca.

Tercer: La més ampla autonomia de Trieste, amb una universitat italiana i el port franc.

Quart: Reconeixement de la dominació italiana sobre Valona i desistiment d'Àustria, en favor d'Italia, de l'Albania meridional, i

Quint: Àustria i Alemanya estan dispostes a examinar, amb els propòsits d'arribar a un acord complet, les peticions d'Italia que's refereixin especialment a la cessió de la ciutat de Goriza i de diverses illes properes a les costes de Dalmàcia.

I segons els altres, la cessió d'una part del Trení, d'una part de terreny en la regió de l'Isonzo, fins a Gloritzia, i un islòt dalmata. Trieste estaria absolutament exclòs, aixís com Istria y Pola.

I aixís Italia es llença a la guerra. No vol sapiguer res de diplomàcies, ni de proposicions, ni de pactes, ni de contractes. Sent que un ideal nacional la crida a la realització de grans gestes, i a elles va organitzant les seves propies forces—moltes o poques, bones o dolentes, però seves, ben seves—amb plena confiança en el destí.

Amb què compta Italia?

Es ben breu d'explicar.

Les forces de que aproximadament disposa Italia en peu de guerra es calculen en més